

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21
62101 Lapua
Puh. 06 4335 700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

Lauantai 7.7.2018
Lähetysseurat klo 15.30
Matti Repo

Suomalaiset elävät kansainvälisten mittarien mukaan korkean elintason vakaassa valtiossa ja vieläpä onnellisina. Sadan vuoden itsenäisyys on ollut menestystarina. Siihen vaikuttaneita tekijöitä on useita, mutta yhtenä sellaisena voi taustalla pitää lähes tuhannen vuoden kristillistä julistusta. Evankeliumilla on syvä vaikutuksensa ihmisiin ja heidän yhteisöihinsä.

Kristinusko näytti kannattajiensa määrällä arvioiden vielä reilut sata vuotta sitten eurooppalaiselta kulttuuri-ilmiolta. 2000-luvun alkaessa siitä on tullut aidosti globaali uskonto. Se on tapahtunut vasta viimeisten viidenkymmenen vuoden aikana, vaikka lähetystyötä on tehty apostoleista alkaen, ja vaikka kirkoissa asialle herättiin laajemmin vasta 1800-luvun lopulla. Olennainen muutos tapahtui, kun lähetysheräämisen jälkeen perustetut kirkot itsenäistyivät osana toisen maailmansodan jälkeistä siirtomaakauden päättymistä. Se merkitsi nimittäin paitsi kirkollisen johdon ja hallinnon saamista kansallisiin käsiin, myös paikallisen kielen ja kulttuurin vapautumista jumalanpalveluksen ja kirkon itseymmärryksen kieleksi.

Mikään muu motiivi ei ole maailmassa tuottanut niin paljon kulttuuristen rajojen ylittämistä kuin evankeliumin julistaminen sanoin ja teoin. Kysymys ei ole taloudellisten tai poliittisten etujen hankkimisen kaltaisesta hyötyyn tai ylivaltaan pyrkimisestä, vaan siitä vakuuttuneisuudesta, että Jumalan Poika on tullut kaikkien ihmisten Vapahtajaksi. Siirtomaavallan aikaan ajatus oli vielä Eurooppa-keskeinen: lähetysten osana vietiin samalla eurooppalaista kulttuuria, koska arveltiin sen olevan Jumalan tahtoma sivistys. Mutta kristillinen usko onkin osoittautunut joustavaksi, monikulttuuriseksi ja mukautuvaksi. Se asettuu taloksi missä tahansa ja säilyy silti samana.

Maailman suurista uskonnoista ainoastaan kristinusko ei ole sidottu yhteen, alkuperäiseen pyhään kieleensä. Helluntaista lähtien oli selvää, että Jumalaa voi rukoilla tuhansilla kielillä. Mistään muusta syystä ei maailmassa ole tuotettu niin paljon uusien kielten aapisia, sanakirjoja ja kielioppeja kuin Raamatun kääntämiseksi ja evankeliumin julistamiseksi. Se tuottaa koko ajan pienillekin yhteisöille omankielistä ja omankulttuurista kristinuskoa. Evankeliumi säilyy samana, vaikka se pukeutuu paikalliseen kuosiin. Samalla kulttuuriset vaikutteet leviävät entistä nopeammin ja muokkaavat uskon ilmenemismuotoja. Silti jumalanpalveluksen vietto noudattaa edelleen samaa sisältöä, rakennetta ja tarkoitusta kuin ensimmäisillä vuosisadoilla.

2000-luvulla on kansainvälisessä lähetysteologiassa entistä enemmän puhuttu lähetyksestä kokonaisvaltaisena muutoksena. Siitä käytetään englanninkielisiä sanoja, jotka kääntyvät kömpelösti suomeksi. Lähetys on holistista eli se kattaa kaikki elämänaikat. Siihen sisältyy niin kirkollinen työ eli evankeliumin julistaminen, jumalanpalvelusten viettäminen, opettaminen ja diakoninen palvelu kuin myös kehitysyhteistyö ja ihmisten puolesta toimiminen ja heidän oloihinsa vaikuttaminen. Vaikka lähetys on yhden evankeliumin liike, se ei ole yhdenmuotoisen ohjelman liike.

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21
62101 Lapua
Puh. 06 4335 700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

Keväällä minulla oli mahdollisuus tutustua Suomen Lähetysseuran työhön Tansaniassa. Osallistuin syrjäisessä kylässä jumalanpalvelukseen puun alla ja kylän uuden kirkon peruskiven vihkimiseen. Lasten ja nuorten kuoro lauloi ja esitti tansseja nauhalta kaikuvan ylistymusiikin tahdissa. Kävin toisella paikkakunnalla koululla, jonka pihaan Lähetysseura on rakennuttanut käymälän ja suuren vesisäiliön, jotta koulun lähes tuhat oppilasta säilyisivät taudeilta. Kylässä on meneillään puiden istuttamishanke, johon Suomesta osallistutaan. Metsittämisellä pyritään hillitsemään ilmastonmuutosta ja eroosiota sekä lisäämään tietoisuutta ihmisen vastuusta elinympäristöstään, niin täällä rahoittajien kuin tuen saajien keskuudessa.

Evankeliumissa on muuttava voima. Lähetysteologiassa puhutaan transformaatiosta, joka merkitsee syvällisempää muutosta kuin vain yksittäisten asioiden korjaamista paremmiksi. Transformaatio on muutosta, jossa kaikki elämänaikat tulevat kosketetuiksi ja koko kulttuuri alkaa uudistua. Evankeliumi transformoi eli muuttaa ihmisiä ja heidän yhteisöjään. Niin se myös muuttaa kokonaisia kansakuntia. Kokonaisvaltainen lähetystyö ei eristä toisistaan uskoa ja rakkautta, ei hengellistä ja aineellista, ei sanoja ja tekoja, ei rukousta ja rakentamista. Evankeliumi luo kokonaisvaltaisesti uutta, sillä Kristus vaikuttaa ihmisessä uudistumista, mikä heijastuu hänen ympäristöönsä. Toinen vaikuttaa toiseen, usko tekoihin ja teot uskoon.

Vaikka luterilaisina pidämmekin lain ja evankeliumin sekoittamista sielunhoidollisena erehdyksenä, kuuluvat usko ja muutos kuitenkin toistensa yhteyteen. Juuri siten evankeliumi muokkaa kulttuuria, myös suomalaista. Apostoli Paavali kehottaa Rooman seurakuntaa ja kaikkia, joissa evankeliumi vaikuttaa, myös suomalaisia: "Antakaa koko elämänne pyhäksi ja eläväksi, Jumalalle mieluisaksi uhriksi. Näin te palvelette Jumalaa järjellisellä tavalla. Älkää mukautuko tämän maailman menoon, vaan muuttukaa, uudistukaa mieleltänne, niin että osaatte arvioida, mikä on Jumalan tahto, mikä on hyvää, hänen mielensä mukaista ja täydellistä." (Room. 12:1–2)